
România pe drumul integrării europene

Prof. univ. dr. Alexandru MANOLE (alexandru.manole@gmail.com)

Universitatea „Artifex” din București

Prof. univ. dr. Radu Titus MARINESCU (radu_titus_marinescu@yahoo.com)

Universitatea „Artifex” din București

Conf. univ. dr. Aurelian DIACONU (aurelian.diaconu@gmail.com)

Universitatea „Artifex” din București

Abstract

În acest articol, autorii se preocupă de parcursul european al României, pe calea integrării europene, în perioada post-aderare. Sunt prezentate principalele repere ale demersurilor pe care România trebuie să le întreprindă în vederea alinierii la politicile, mecanismele și standardele europene în vigoare. Acceptarea României ca membră a Uniunii Europene s-a realizat în baza unor documente, din care se desprinde ca importanță tratatul de aderare. Studiul este structurat pe principalele domenii în care România, după semnarea documentelor de aderare, trebuie să se alinieze la standardele Uniunii Europene. Astfel, sunt menționate capitolele negociate la aderare în care se prevăd termene și măsuri care trebuie întreprinse. Autorii au reliefat reușitele de până în prezent, punând accentul pe ce măsuri trebuie întreprinse conform termenelor menționate în fiecare caz în parte.

Cuvinte cheie: *aderare, integrare, România, Uniunea Europeană, documente*

Clasificarea JEL: *O11, P41*

Introducere

Aderarea României la Uniunea Europeană a fost un moment plăcut și semnificativ. Integrarea propriu-zisă și mai ales aplicarea „avantajoasă pentru România” a programelor de măsuri este problema serioasă și de mare responsabilitate pentru guvernanții din țara noastră. Cei cinci ani, care s-au scurs deja, au arătat puncte slabe pentru România, țară în care, „tema de campanie electorală” este o permanență primejdioasă și în 2012. Deși se întind promisiuni și garanții că nu se vor întâmpla aspecte negative care, pot destructura activitatea micro și macroeconomică parcă tot suntem rezervați în a le considera. De aceea, repunem pe hârtie considerații privind programul preaderare.

Pașii întreprinși până în prezent, privind armonizarea legislației, condițiile de integrare propriu-zisă în Uniunea Europeană nu au fost însoțite de un program concret de măsuri post-aderare.

Războiul dus „pe ruta București-Bruxelles” sau „între palatele Cotroceni, Victoria și sălile Camerelor Parlamentului” nu a avut un efect economico-financiar pentru România tocmai din cauza lipsei unui program propriu, adecvat, de accesare a fondurilor comunitare și de aliniere a economiei la standardele Uniunii.

Literature review

Klein și Ventura (2009) analizează efectele dinamice ale mobilității forței de muncă, Kennan (2017) se preocupă de același aspect, în condițiile politicilor „granițelor deschise”, în UE și nu numai. Popa și Chifane (2013) studiază corelația dintre absorbția fondurilor europene și situația economică a României în comparație cu alte state, Gherman (2012) analizează impactul fondurilor europene asupra României și se concentrează pe problemele apărute și soluții ale acestora. Stoica (2012) abordează o temă apropiată. Hill și Smith (2011) descriu relațiile internaționale la nivelul Uniunii Europene. Mihaițeanu (2014) studiază efectele crizei financiare asupra obiectivului României de a adopta moneda unică euro. Anghelache (2007-2016) descrie în detaliu starea economică a României în perioada post-aderare. Spiegel (2009) abordează tema integrării financiar-monetare. Anghelache, Anghelache și Anghel (2016) au analizat evoluția comerțului exterior al României. Coeurdacier și Martin (2009) se preocupă de distribuția geografică a comerțului cu bunuri. Anghel, Anghelache și Dumitrescu (2016) se preocupă de instrumentele financiare dedicate întreprinderilor mici și mijlocii cu specific inovativ, Branten și Purju (2013) se preocupă de instrumentele financiare inovative în schemele de finanțare comunitare. Lane (2006) analizează efectele reale ale demersului de uniune monetară la nivel european. Anghel, Manole și Stoica (2016) prezintă un model cantitativ care descrie legătura dintre investiții străine directe și import. Anghel, Dumitrescu, Dumitrescu și Niță (2016) descriu rolul sistemului bancar în absorbția fondurilor europene, ca factor determinant al asigurării stabilității economiei naționale, Manole, Dumitrescu și Dumitrescu (2016) dezvoltă pe o temă apropiată. Santos Silva și Tenreyro (2010) realizează o analiză asupra trecutului și viitorului uniunilor monetare. Neculita et.al. (2013) dezvoltă studiul asupra absorbției fondurilor comunitare la nivelul regiunii central și est-europene. Anghelache și Anghel (2014) descriu instrumentele modelării economice. Anghel (2015) studiază structura masei monetare din România în perioada post-aderare. Anghelache (2016) descrie utilizarea modelelor de regresie simplă și multiplă în analiza creșterii economice a României.

Anghelache, Anghel, Diaconu, Badiu și Niță (2016) propun un set de modele de analiză a absorbției fondurilor europene. Berezin și Diez-Medrano (2008) evaluează suportul pentru integrarea europeană.

Metodologia cercetării și date

O prezentare realistă a ceea ce înseamnă integrarea din punct de vedere al programului de urmat și al eforturilor vor evidenția necesitatea stringentă a unui program concret postaderare de integrare.

Demersul ce urmează este folositor măcar prin oportunitatea de a înțelege avantajele aderării României la Uniunea Europeană.

Trebuie să precizez că Parlamentul României, prin Legea nr. 157 din 24 mai 2005, a ratificat Tratatul dintre țările membre ale Uniunii Europene, pe de o parte, semnat cu România și Bulgaria, pe de altă parte, la Luxemburg, la 25 aprilie 2005, prin care se exprimă girul forului legislativ al României de a merge mai departe.

Prin această lege, se concretizează o serie de reglementări. Astfel, se ratifică Tratatul dintre țările membre ale Uniunii Europene și Bulgaria și România, în legătură cu aderarea României și Bulgariei la Uniunea Europeană, document semnat de România la Luxemburg, la 25 aprilie 2005.

În al doilea rând, Parlamentul, președintele României, guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor României rezultate din actul aderării și din prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și din celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu.

De asemenea, în înțelesul Tratatului de aderare, al Tratatului de instituire a unei Constituții pentru Europa, al Tratatului de instituire a Comunității Europene, al Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice și al Tratatului privind Uniunea Europeană, precum și al altor reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, următorii termeni se definesc după cum urmează: prin resortisant al unui stat se înțelege persoana fizică sau juridică având cetățenia, respectiv naționalitatea, aceluși stat, în conformitate cu legislația internă a acestuia; prin resortisant român se înțelege persoana fizică sau juridică având cetățenia, respectiv naționalitatea română, potrivit legislației României.

Această lege a fost apoi promulgată, prin Decretul nr. 465 din 24 mai 2005, purtând girul și semnătura președintelui României.

În baza negocierilor pentru aderarea Bulgariei și României la Uniunea Europeană, la Bruxelles, la 31 martie 2005, s-au convenit Tratatul de aderare și proiectele altor acte legislative și instrumente necesare. Acest document cuprinde cinci părți, respectiv: Partea I – Principiile care stau la

baza constituirii Uniunii Europene; Partea a II-a – Adaptări ale Constituției, respectiv Dispoziții internaționale și alte adaptări; Partea a III-a – Dispoziții permanente, în care se stipulează adaptările actelor adoptate de instituții și altele care trebuie armonizate; Partea a IV-a – Dispoziții temporare, cu accent pe măsurile tranzitorii, dispoziții instituționale, dispoziții financiare și alte dispoziții; Partea a V-a – Dispoziții privind punerea în aplicare a Protocolului, cu accent pe compunerea instituțiilor și organelor din fiecare stat, aplicabilitatea actelor instituțiilor și dispozițiile finale.

Protocolul este însoțit de nouă anexe, cu detalieri pe fiecare punct și subpunct.

La 31 martie 2005, s-a convenit Tratatul de aderare care cuprinde proiecte de acte legislative și alte instrumente convenite între țările semnatare.

În articolul 1 se arată că România și Bulgaria devin prin prezentul Tratat membre ale Uniunii Europene. Cele două țări devin parte a Tratatului de instituire a unei Constituții pentru Europa și a Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, astfel cum sunt acestea modificate sau completate ulterior.

Condițiile și aranjamentele referitoare la admitere sunt stabilite în Protocolul anexat, ale cărui dispoziții fac parte integrantă din Tratat. Protocolul, anexele și appendicele sale, anexate la Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, devin parte integrantă a acestui Tratat.

În articolul 2, se inserează că, în cazul în care Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa nu este în vigoare la data aderării.

Bulgaria și România devin părți la Tratatul pe care se întemeiază Uniunea Europeană astfel cum sunt acestea modificate și completate ulterior. În acest caz se aplică, de la data intrării în vigoare a Tratatului de instituire a unei Constituții pentru Europa, articolul 1, alineatele 2-4.

Condițiile referitoare la admitere și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană, care decurg în urma aderării și care se aplică de la data aderării până la data intrării în vigoare a Tratatului de instituire a unei Constituții pentru Europa, sunt stabilite printr-un act anexat la Tratat.

În cazul în care Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa intră în vigoare după aderare, Protocolul prevăzut la Articolul 1 înlocuiește actul prevăzut ulterior, de la data intrării în vigoare a acestuia.

Dispozițiile Protocolului anterior nu produc efecte juridice noi, menținând condițiile stabilite de Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa.

Actele adoptate înainte de intrarea în vigoare a Protocolului în temeiul prezentului Tratat sau al Actului prevăzut anterior rămân în vigoare și își

mențin efectele juridice până când aceste acte sunt modificate sau abrogate.

Articolul 3 stipulează că dispozițiile privind drepturile și obligațiile statelor membre, precum și atribuțiile și competența instituțiilor Uniunii Europene, astfel cum sunt stabilite în tratatele la care România și Bulgaria devin părți, se aplică cu privire și în contextul acestui Tratat.

Articolul 4 cuprinde o serie de sublinieri cum ar fi: „Tratatul se ratifică de înaltele părți contractante în conformitate cu normele lor constituționale”, „Instrumentele de ratificare se depun pe lângă Guvernul Republicii Italiene până cel târziu la 31 decembrie 2006”.

În aceste condiții, Tratatul intră în vigoare la 1 ianuarie 2007, cu condiția ca toate instrumentele de ratificare să fi fost depuse înaintea datei de 1 ianuarie 2007.

Există o excepție care prevede că, în cazul în care unul dintre statele semnatare nu a depus instrumentul său de ratificare în timp util, Tratatul intră în vigoare pentru celălalt stat care a depus instrumentul său. În aceste condiții, Consiliul, hotărând în unanimitate, decide imediat, cu privire la adaptările devenite necesare.

Fără a aduce atingere dispozițiilor privind depunerea tuturor instrumentelor de ratificare necesare, Tratatul intră în vigoare la 1 ianuarie 2008 în cazul în care Consiliul adoptă o decizie privind ambele state aderente, în conformitate cu articolul 39 din Protocolul prevăzut.

În cazul în care se adoptă astfel de decizie cu privire numai la unul dintre statele aderente, prezentul Tratat intră în vigoare pentru statul respectiv la 1 ianuarie 2008.

De asemenea se subliniază faptul că, fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului precedent instituțiile Uniunii pot adopta înaintea aderării, măsurile prevăzute în scopul de a armoniza legislația. Aceste măsuri intră în vigoare numai în cazul în care, și la data la care intră în vigoare Tratatul pentru fiecare parte sau pentru toate la un loc.

În articolul 5 se subliniază faptul că textul Tratatului de instituire a unei Constituții pentru Europa, redactat în limbile bulgară și română, se anexează la Tratat. Aceste texte sunt autentice în aceleași condiții cu cele ale textelor traduse în limbile celorlalte state deja membre ale Uniunii Europene.

În ultimul articol se precizează că Tratatul este redactat într-un singur exemplar în limbile specifice fiecăruia dintre statele membre, semnatare, toate documentele în limbile respective fiind egal autentice și depuse în arhivele Guvernului Republicii Italiene, care va remite o copie certificată pentru conformitate, fiecăruia dintre guvernele celorlalte state.

În articolul 3, alineatul 3 din Protocolul de aderare a României la Uniunea Europeană se clarifică și se precizează Convențiile (Protocoalele)

la care România devine parte la data aderării. Aceste documente devin obligatorii pentru România, conținând drepturi și obligații în funcție de care trebuie armonizată legislația, dar mai ales atitudinea, țării noastre în cadrul Uniunii.

În această categorie intră nouă documente de bază, împreună cu altele (anexe) ce au fost convenite în baza celor principale.

Convenția încheiată la 19 iunie 1980 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980. La acest document de principii s-au convenit ulterior o serie de documente specifice.

Convenția încheiată la 10 aprilie 1984 se referă la aderarea Republicii Elene la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980. Primul Protocol încheiat la 19 decembrie 1988 vizează interpretarea de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980

Al doilea protocol încheiat la 19 decembrie 1988 reglementează învestirea Curții de Justiție a Comunităților Europene cu anumite competențe de interpretare a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980;

Convenția încheiată la 18 mai 1992 consfințește aderarea Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980;

Convenția încheiată la 29 noiembrie 1996 se referă la aderarea Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980, precum și la Primul și Al doilea Protocol privind interpretarea acesteia de către Curtea de Justiție. Convenția încheiată la 23 iulie 1990 reglementează eliminarea dublei impunerii în legătură cu adaptarea profiturilor întreprinderilor asociate.

Convenția încheiată la 21 decembrie 1995 are în vedere aderarea Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei la Convenția privind eliminarea dublei impunerii. Acest document statuează regimul impunerii veniturilor în cazul societăților ce se asociază. Menționăm și Protocolul încheiat la 25 mai 1999 de modificare a Convenției din 23 iulie 1990 privind eliminarea dublei impunerii în legătură cu adaptarea profiturilor întreprinderilor asociate.

Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene, încheiată la 26 iulie 1995 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, prevede măsuri de evitare a riscurilor financiare

și de protejare a intereselor statelor membre. Documentul a fost ulterior armonizat, prin convenirea a trei Protocoale privind protejarea intereselor financiare, respectiv: Protocolul la Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene încheiat la 27 septembrie 1996 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană; Protocolul privind interpretarea cu titlu preliminar de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene, încheiat la 19 iunie 1997 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană; Al Doilea Protocol la Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Convenția privind constituirea Oficiului European al Poliției (Convenția Europol), încheiată la 26 iulie 1995 în temeiul dispozițiilor articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană a fost completată și actualizată ulterior prin: Protocolul cu privire la interpretarea cu titlu preliminar de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind constituirea Oficiului European al Poliției, încheiat la 24 iulie 1996 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană; Protocolul cu privire la privilegiile și imunitățile Europol, ale membrilor organelor sale, ale directorilor adjuncți și ale angajaților Europol, încheiat la 19 iunie 1997, în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană și al articolului 41 alineatul (3) din Convenția Europol; Protocolul de modificare a articolului 2 și a anexei la Convenția privind constituirea Oficiului European al Poliției (Convenția Europol), încheiat la 30 noiembrie 2000, în temeiul articolului 43 alineatul (3) din Convenția Europol; Protocolul de modificare a Convenției privind constituirea Oficiului European al Poliției (Convenția Europol) și a Protocolului cu privire la privilegiile și imunitățile Europol, ale membrilor organelor sale, ale directorilor adjuncți și ale angajaților Europol, încheiat la 28 noiembrie 2002; Protocolul de modificare a Convenției privind constituirea Oficiului European al Poliției (Convenția Europol), încheiat la 27 noiembrie 2003 în temeiul articolului 43 alineatul (3) din respectiva Convenție.

Convenția privind utilizarea tehnologiei informațiilor de către serviciile vamale a fost încheiată la 26 iulie 1995 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană și completată ulterior prin: Protocolul cu privire la interpretarea cu titlu preliminar de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind utilizarea tehnologiei informațiilor de către serviciile vamale, încheiat la 29 noiembrie 1996 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană; Protocolul cu privire la domeniul de aplicare a noțiunii de spălare a produselor rezultate din săvârșirea de infracțiuni în cadrul Convenției privind utilizarea tehnologiei

informațiilor de către serviciile vamale, precum și cu privire la includerea numărului de înmatriculare al mijloacelor de transport în cadrul convenției, încheiat la 12 martie 1999 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană; Protocolul de modificare a Convenției privind utilizarea tehnologiei informațiilor de către serviciile vamale în sensul constituirii unei baze de date pentru identificarea dosarelor vamale, încheiat la 8 mai 2003 în temeiul articolului 34 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

La data de 26 mai 1997 a fost încheiată Convenția cu privire la combaterea actelor de corupție care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene, în temeiul articolului K.3 alineatul (2) litera (c) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Menționăm, de asemenea, Convenția cu privire la asistența reciprocă și cooperarea între administrațiile vamale, încheiată la 18 decembrie 1997 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană; Convenția cu privire la decăderea din dreptul de a conduce autovehicule, încheiată la 17 iunie 1998 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană; Convenția cu privire la asistența juridică reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene, adoptată de Consiliu la 29 mai 2000 în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, completată prin Protocolul la Convenția cu privire la asistența juridică reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene, adoptat de către Consiliu la 16 octombrie 2001 în temeiul articolului 34 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Concluzii

Toate aceste documente (convenții și protocoale) au devenit obligatorii pentru România de la data aderării. Cei interesați în cunoașterea detaliată a acestor documente le pot consulta pe internet sau în arhiva Biroului pentru Integrare Europeană. Prevederile documentelor prezentate vor marca, fără îndoială, parcursul european al României și în perioada următoare, marcată de revenirea economică și de perspectiva trecerii la moneda unică europeană. Din studiul întreprins de autori se desprinde concluzia că România a făcut eforturi în concordanță cu anexele stabilite la semnarea protocolului de aderare în Uniunea Europeană. Se evidențiază măsurile care mai trebuie întreprinse astfel încât România să se integreze cât mai rapid la toate standardele prevăzute în directivele Uniunii europene.

Bibliografie selectivă

1. Anghel, M.G., Anghelache, C. and Dumitrescu, D. (2016). Investment funds and portfolio of loan guarantees as financial steps proposals to support innovative Small and Medium Enterprises. *Theoretical and Applied Economics*, Volume XXIII, No.3 (608), Autumn, pp. 119-126
2. Anghel, M.G., Manole, A. and Stoica, R. (2016). Correlation between direct foreign investments and import – cantitative model of analyse. *Romanian Statistical Review*, Supplement, no. 10, pp. 106-109
3. Anghel, M.G., Dumitrescu, D., Dumitrescu, D. and Niță, G. (2016). Role of banks in in European funds absorption to maintain macroeconomic stability. *Romanian Statistical Review*, Supplement, no. 9, pp. 43-49
4. Anghel, M.G. (2015). Analysis on the Indicators related to the structuring of the Monetary Mass in Romania after the adhesion to the European Union. *Romanian Statistical Review*, Supplement, Vol. 63, Issue 6/2015, pp. 26-33
5. Anghelache, C. (2007-2016). Colecția de volume *România. Starea economică*, Editura Economică, București
6. Anghelache, C. (2016). The analysis of the economic growth of Romania by using linear simple and multiple regression model. *XXII International Scientific Conference of the PGV Network "The European challenges. Union Globalized or localized? The transformations of economics, societies and cultures of the EU into the World"*, 15-17 September 2016, Warsaw, Poland, pp. 29-45
7. Anghelache, C., Anghel, M.G., Diaconu, A., Badiu, A. and Niță, G. (2016). Modele utilizate în analiza absorbției fondurilor Comunitare, *Proceedings of the International Symposium „Romania in the European Union – Methods and Models of Macroeconomic Analysis and Prognosis”*, Universitatea „Artifex” din București, 19-20 mai 2016, Editura Artifex, București, pp. 278-292
8. Anghelache, C., Anghelache, G.V. and Anghel, M.G. (2016). Analysis of the Evolution of Romanian Foreign Commercial Exchange. *Romanian Statistical Review*, Supplement, Issue 3/2016, pp. 82-90
9. Anghelache, C. and Anghel, M.G. (2014). *Modelare economică. Concepte, teorie și studii de caz*, Editura Economică, București
10. Berezin, M. and Diez-Medrano, J. (2008). Distance matters: Place, political legitimacy and popular support for European integration. *Comparative European Politics*, 6: 1–32
11. Branten, E. and Purju, A. (2013). Innovative Financial Instruments in EU Funding Schemes. *Baltic Journal of European Studies*, Volume 3, Issue 1, pp. 121-135
12. Coeurdacier, N. and Martin, P. (2009). The geography of asset trade and the euro: Insiders and outsiders. *Journal of the Japanese and International Economies*, 23(2): 90 – 113
13. Gherman, M.G. (2012). The Impact of the European Funds in Romania. The Examination of the Problems and Solutions. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, Volume 2, Issue Special 1, pp. 233-237
14. Hill, C. and Smith, M. (2011). *International relations and the European Union*, Second Edition, Oxford University Press
15. Kennan, J. (2017). Open borders in the european union and beyond: migration flows and labor market implications, *National Bureau of Economic Research*, Cambridge, Working Paper No 23048

-
16. Klein, P. and G. Ventura (2009). Productivity differences and the dynamic effects of labor movements. *Journal of Monetary Economics*, 56 (8), 1059 – 1073
 17. Lane, P. R. (2006). The real effects of european monetary union, *The Journal of Economic Perspectives*, 20: 47–66(20)
 18. Manole, A, Dumitrescu, D. and Dumitrescu, D.V. (2016). Impact of EU funds absorption in ensuring macrostability. *Romanian Statistical Review*, Supplement, no. 9, pp. 30-35
 19. Motofei, C. (2017). Vectors of economic growth in the eastern area of the EU. *Theoretical and Applied Economics*, 22(1 (610), Spring), 215-226
 20. Mihaiteanu, S. (2014). Implicațiile crizei financiare asupra adoptării euro, în condițiile convergenței economice. *Cazul României*, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, București
 21. Neculita, V. et.al. (2013). European integration, financial resources and the absorption of European funds in Central and Eastern European Countries. *Economics and Applied Informatics*, Issue 2, pp. 33-38
 22. Popa, L.R. and Chifane, C. (2013). The Weak Absorption Of The European Funds, One Of The Causes Of Romania’S Downshift In Comparison With The Other States Of The European Union. *Management Strategies Journal*, Volume 22, Issue Special, pp. 330-337
 23. Santos Silva, J. and Tenreiro, S. (2010). Currency Unions in Prospect and Retrospect. *Annual Review of Economics*, 2: 51–74
 24. Stoica, C. (2012). Odyssey of the European Funds Absorption Process in the Case of the Romanian Economy. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, Volume 2 (2012), Issue Special 1, pp. 84-88
 25. Spiegel, M. M. (2009). Monetary and financial integration in the emu: Push or pull?, *Review of International Economics*, 17(4): 751–776